DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 20 października 1945 r.

Nr. 26

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO

USTAWY:

DEKRETY:

ROZPORZĄDZENIA MINISTRA SKARBU:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: POCZT i TELEGRAFÓW, SKARBU i ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ:

OBWIESZCZENIA MINISTRA SKARBU:

OKÓLNIKI MINISTERSTWA SKARBU:

184.

Ustawa

z dnia 23 lipca 1945 r.

o zmianie ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych.

Art. 1. W ustawie z dnia 6 maja 1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 97) wprowadza się zmiany następujące:

1) art. 13 § 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 13 § 1. Osoby prawne prawa publicznego, a w szczególności gminy miejskie, instytucje społeczne, organizacje kulturalne i oświatowe oraz organizacje pomocy dla grup ludności szczególnie prześladowanych przez okupanta, mogą wystąpić do Głównego Urzędu Tymczasowego Zarządu Państwowego z wnioskiem o oddanie im w zarząd i użytkowanie niektórych majątków opuszczonych lub porzuconych. Przy wydawaniu decyzji w tych sprawach należy mieć na względzie interes publiczny, użyteczność społeczną oraz potrzeby, jak również związek, jaki łączy właściciela majątku opuszczonego z celami i zadaniami wnioskodawców.";

2) art. 37 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 37. Skarb Państwa, względnie gminy miejskie, jak również osoby lub instytucje, wymienione w art. 13, nabywają tytuł własności majątków opuszczonych:

a) co do nieruchomości — z upływem lat 20,

b) co do ruchomości — z upływem lat 10, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym wojna została ukończona,

c) co do dochodów — z upływem lat 5, licząc od końca roku, w którym zostały pobrane.";

3) art. 38 otrzymuje następujące brzmienie:

„Art. 38. Skarb Państwa, względnie gminy miejskie, jak również osoby lub instytucje, wymienione w art. 13, nabywają tytuł własności majątków porzuconych z upływem lat 5, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym wojna ukończona została."

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrom: Skarbu, Sprawiedliwości, Przemysłu, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Aprowizacji i Handlu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka - Morawski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

w/z Minister Przemysłu:
Ciszewski

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Szyszko

Minister Aprowizacji i Handlu:
Jerzy Sztachelski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 sierpnia 1945 r. Nr. 30, poz. 179).

185.

Ustawa

z dnia 23 lipca 1945 r.

o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego

Art. 1. Prawo do zasiłków i pomocy służy osobom, pozostałym po uczestnikach ruchu podziemnego lub partyzanckiego, którzy ponieśli śmierć w związku z walką o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego.

Art. 2. Za osoby, uprawnione do zasiłków i pomocy (art. 1), uważa się:

a) żonę bez względu na to, czy związek małżeński zawarty był w formie prawem przepisanej,

b) dzieci ślubne, uprawnione, uznane, przysposobione oraz nieślubne i pasierbów do 18 roku życia, a jeżeli kształcą się w szkołach średnich, wyższych lub zawodowych — do 25 roku życia,

c) inne osoby niezdolne do pracy, które pozostawały na wyłącznym utrzymaniu uczestnika ruchu podziemnego lub partyzanckiego.

Art. 3. Wyłączone są od korzystania z uprawnień, objętych niniejszą ustawą, osoby skazane prawomocnie po dniu 22 lipca 1944 r. na karę dodatkową utraty praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych.

Art. 4. (1) Osobom, wymienionym w art. 2 lit. a), służy prawo do zasiłków w wysokości 60 uposażenia urzędnika państwowego X kategorii służbowej.

(2) Osobom, wymienionym w art. 2 lit. b) i c), służy prawo do zasiłków w wysokości 40% uposażenia urzędnika państwowego X kategorii służbowej.

(3) Łączna kwota zasiłków przypadających osobom, pozostałym po poszczególnym uczestniku ruchu podziemnego lub partyzanckiego, nie może przekraczać podwójnego uposażenia urzędnika państwowego X kategorii. W tym wypadku osoby, wymienione w art. 2 pkt a) b), mają pierwszeństwo przed innymi członkami rodziny, rodzice zaś — przed innymi osobami, objętymi art. 2 lit. c).

Art. 5. (1) Jeżeli osoba, uprawniona do zasiłków, uzyska środki zapewniające jej egzystencję, prawo do zasiłków zawiesza się na czas posiadania tych środków.

(2) Kwoty, nienależnie pobrane tytułem zasiłków, podlegają zwrotowi bez względu na to, czy miało miejsce świadome wprowadzenie władzy w błąd.

Art. 6. Zasiłki pobierane na zasadzie niniejszej ustawy są wolne od podatków i nie podlegają zajęciu w drodze egzekucji z wyjątkiem ustawowych roszczeń alimentacyjnych na rzecz wstępnych i zstępnych.

Art. 7. Osoby, pozostałe po uczestnikach ruchu podziemnego lub partyzanckiego (art. 2), korzystają z następującej pomocy:

a) otrzymują zaopatrzenie żywnościowe według norm, przewidzianych dla członków rodzin urzędników państwowych;
b) służy im prawo pierwszeństwa przy równych kwalifikacjach w przyjmowaniu do pracy, w otrzymywaniu koncesji, przydziałów mieszkaniowych, stypendiów, w przyjmowaniu do zakładów naukowych, burs i zakładów leczniczych;
c) otrzymują bezpłatną pomoc lekarską na koszt Państwa w ubezpieczalniach społecznych oraz w państwowych i samorządowych zakładach leczniczych;
d) przy osiedleniu na ziemiach zachodnich — korzystają z wszelkich ulg i udogodnień, jakie służą rodzinom żołnierzy Wojska Polskiego.

Art. 8. (1) Prawo do zasiłków i pomocy w zakresie, przewidzianym niniejszą ustawą, ustala na wniosek komisyj kwalifikacyjnych, urzędujących przy powiatowych radach narodowych, wojewódzka komisja kwalifikacyjna, urzędująca przy wojewódzkiej radzie narodowej.

(2) Od orzeczeń wojewódzkiej komisji kwalifikacyjnej służy odwołanie do Głównej Komisji Kwalifikacyjnej, urzędującej przy Krajowej Radzie Narodowej.

(3) Główną Komisję Kwalifikacyjną powoła Prezydium Krajowej Rady Narodowej, które ustali jej skład i tryb postępowania.

Art. 9. Osobom, pozostałym po uczestnikach ruchu podziemnego lub partyzanckiego (art. 2) szczególnie zasłużonych w walkach o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego, Główna Komisja Kwalifikacyjna może przyznać wyższe zasiłki, niż przewidziane w art. 4.

Art. 10. Minister Pracy i Opieki Społecznej ustali w rozporządzeniach, wydanych w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Administracji Publicznej oraz Skarbu tryb postępowania w sprawie o przyznanie uprawnień do zasiłków i pomocy, skład i sposób powołania komisyj kwalifikacyjnych, a także terminy ostateczne do zgłaszania uprawnień przez osoby zainteresowane.

Art. 11. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Administracji Publicznej, Skarbu, Zdrowia, Oświaty, Przemysłu oraz Aprowizacji i Handlu.

Art. 12. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka - Morawski

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Edmund Giebartowski

Minister Administracji Publicznej:
Władysław Kiernik

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Zdrowia:
Franciszek Litwin

Minister Oświaty:
Czesław Wycech

w/z Minister Przemysłu:
Ciszewski

Minister Aprowizacji i Handlu:
Jerzy Sztachelski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 sierpnia 1945 r. Nr. 30, poz. 180).

186.

Ustawa

z dnia 23 lipca 1945 r.

o zmianie ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkim.

Art. 1. W art. 2 ust. (1) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkim (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 22, poz. 131) — lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) w oddziałach lub organizacjach niepodległościowych w toku walk orężnych przeciw państwom zaborczym i nieprzyjacielskim o niepodległość Polski po dniu 1 sierpnia 1914 r. oraz uczestników ruchu podziemnego i partyzanckiego w walce o wyzwolenie Polski w okresie okupacji hitlerowskiej".

Art. 2. Rodziny uczestników ruchu podziemnego i partyzanckiego korzystają jedynie z uprawnień, przewidzianych w ustawie z dnia 23 lipca 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego, poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najazdu hitlerowskiego (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 180).

Art. 3. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej oraz Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka - Morawski

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:
Edmund Giebartowski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 30 sierpnia 1945 r. Nr 30, poz. 181).

187.

Dekret

z dnia 2 sierpnia 1945 r.

o amnestii.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Celem upamiętnienia Święta Odrodzenia Polski w rocznicę powstania Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego oraz faktu utworzenia Rządu Jedności Narodowej udziela się sprawcom i uczestnikom przestępstw popełnionych przed dniem 22 lipca 1945 r. amnestii na zasadach, określonych w niniejszym dekrecie.

Art. 2. Puszcza się w niepamięć i przebacza:

1) przestępstwa, należące do właściwości sądów wojskowych, za które ustawa przewiduje, niezależnie od kar dodatkowych, jako karę najsurowszą — karę pozbawienia wolności do lat 10;

2) przestępstwa, przewidziane w art. 6 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 30 października 1944 r. o ochronie Państwa (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 50), o ile dotyczą aparatów radiowych odbiorczych, oraz przestępstwa, przewidziane w art. 10 i 11 tegoż dekretu;

3) występki, należące do właściwości sądów powszechnych, za które ustawa przewiduje, niezależnie od kar dodatkowych, karę pozbawienia wolności do lat 2 lub grzywnę, albo obie te kary łącznie;

4) wykroczenia;

5) wykroczenia skarbowe;

6) występki skarbowe i przestępstwa podatkowe, za które ustawa przewiduje karę nie wyższą niż 5.000 złotych grzywny.

Art. 3. Puszcza się w niepamięć i przebacza przestępstwa przewidziane:

1) w art. 1 i 8 dekretu o ochronie Państwa, jeżeli sprawca porzucił szeregi związku i powrócił do normalnego życia lub uczyni to w ciągu miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu;

2) w art. 4 lit. a) dekretu o ochronie Państwa, jeżeli sprawca dobrowolnie złożył władzom bezpieczeństwa publicznego posiadaną broń, amunicję, materiały lub przyrządy wybuchowe albo inne przedmioty, mogące sprowadzić niebezpieczeństwo powszechne, lub

uczyni to w ciągu miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu;

3) w art. 115—120 kodeksu karnego Wojska Polskiego, jeżeli sprawca w ciągu miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu stawi się do rozporządzenia właściwej władzy.

Art. 4. W przypadkach, określonych w art. 2 i 3, nie wszczyna się postępowania, a wszczęte postępowanie podlega umorzeniu, kary w całości lub w części niewykonane, nadto orzeczoną utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych oraz nieściągnięte koszty postępowania darowuje się; prawomocne orzeczenie co do przepadku przedmiotów i narzędzi przestępstwa oraz przepadku mienia podlega jednak wykonaniu, jak również należy orzec przepadek przedmiotów i narzędzi przestępstwa, mienia pochodzącego z przestępstwa lub mienia, którego posiadanie jest zakazane.

Art. 5. § 1. W sprawach, należących do właściwości sądów wojskowych, i w sprawach o przestępstwa, popełnione z pobudek politycznych, choćby nie należące do właściwości tych sądów — o ile nie stosuje się art. 2 i 3:

1) darowuje się:

a) kary pozbawienia wolności, orzeczone w rozmiarze nie powyżej 5 lat,

b) kary, orzeczone za przestępstwa, określone w art. 113—120 kodeksu karnego Wojska Polskiego, bez względu na ich wysokość,

c) skierowanie do oddziału karnego, orzeczone jako kara zasadnicza, oraz kary odroczone w myśl art. 65 lub złagodzone w myśl art. 55 kodeksu karnego Wojska Polskiego bez względu na ich wymiar;

2) zmniejsza się o 5 lat kary pozbawienia wolności, orzeczone w rozmiarze powyżej 5 lat;

3) zamienia się karę śmierci lub karę dożywotniego więzienia na karę 15 lat więzienia.

§ 2. W pozostałych sprawach, niewymienionych w § 1, do których również nie stosuje się art. 2 i 3, a należących do właściwości sądów powszechnych:

1) darowuje się kary grzywny oraz kary pozbawienia wolności, orzeczone w rozmiarze nie powyżej 2 lat;

2) łagodzi się o połowę kary pozbawienia wolności, orzeczone w rozmiarze powyżej 2, lecz nie ponad 6 lat;

3) łagodzi się o $^1/_3$ kary pozbawienia wolności, orzeczone w rozmiarze powyżej 6 lat;

4) zamienia się karę śmierci lub karę dożywotniego więzienia na karę 15 lat więzienia.

§ 3. Wykonanie kary złagodzonej na podstawie § 1 pkt 2) można w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie zawiesić warunkowo na okres 2 lat z odpowiednim zastosowaniem art. 57—60 kodeksu karnego Wojska Polskiego lub art. 61—64 kodeksu karnego. O zawieszeniu orzeka postanowieniem sąd, którego wyrok podlega wykonaniu.

Art. 6. § 1. W sprawach o występki skarbowe i o przestępstwa podatkowe, o ile nie stosuje się art. 2 pkt 6:

1) darowuje się niewykonane w całości lub w części kary grzywny, orzeczone w rozmiarze nie powyżej 5.000 zł, oraz kary pozbawienia wolności, orzeczone w rozmiarze nie powyżej 6 miesięcy;

2) zmniejsza się o połowę kary grzywny, orzeczone w rozmiarze powyżej 5.000 zł, oraz kary pozbawienia wolności, orzeczone w rozmiarze powyżej 6 miesięcy.

§ 2. Zasady, określone w § 1, stosuje się także wtedy, gdy obie te kary w powyższych granicach orzeczono łącznie.

§ 3. Przepisy §§ 1 i 2 stosuje się odpowiednio do przestępstw, polegających na naruszeniu przepisów o daninach publicznych, nieobjętych ordynacją podatkową.

Art. 7. § 1. Nie podlegają amnestii osoby, które:

1) po wyzwoleniu Polski spod okupacji niemieckiej pełniły w związku, przewidzianym art. 1 lub 8 dekretu o ochronie Państwa, naczelne funkcje kierownicze i nie porzuciły wraz ze swymi podwładnymi takiego związku najdalej do miesiąca od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu, nie złożyły dobrowolnie władzom bezpieczeństwa posiadanej przez siebie broni, amunicji i innych środków walki oraz nie zgłosiły do władz administracji państwowej powrotu swego i swych podwładnych do normalnego życia;

2) dopuściły się przestępstw, w wyniku których nastąpiły skutki, określone w art. 225, 235 § 1 i 236 § 1 kodeksu karnego;

3) dopuściły się przestępstw, określonych w art. 3 lit. a) i b), art. 4 ust. (1) lit. b) i art. 5 lit. a) dekretu o ochronie Państwa;

4) dopuściły się przestępstw, określonych w art. 100 kodeksu karnego, w art. 85, 89 (tylko co do zbrodni z art. 85), w art. 90, 91, 93 § 1, 98 w części dotyczącej dostarczenia dla wojska broni lub innego sprzętu wojennego, niezdatnych do użytku, w art. 100, 103, 104, 109, 111, 149, 175 (o ile wartość mienia przenosi 50.000 złotych) oraz w art. 185 kodeksu karnego Wojska Polskiego.

§ 2. Nie podlegają również amnestii osoby, które:

1) dopuściły się przestępstw, podlegających właściwości specjalnych sądów karnych;

2) dopuściły się czynów, określonych w ustawie z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 96);

3) dopuściły się fałszowania lub puszczania w obieg pieniędzy i papierów wartościowych (art. 175 do 177 kodeksu karnego);

4) dopuściły się — po wyzwoleniu Polski spod okupacji niemieckiej — przestępstwa z art. 287 i 290 kodeksu karnego oraz przestępstw na szkodę Skarbu Państwa, samorządów i instytucyj prawa publicznego, przedsiębiorstw państwowych i samorządowych, tudzież wszelkich organizacyj, działających z udziałem finansowym Skarbu Państwa albo korzystających z jego gwarancji lub pomocy finansowej, jeżeli przestępstwo popełnił funkcjonariusz urzędu państwowego albo osoba, pozostająca w służbie w jednej z powyższych instytucyj;

5) dopuściły się zaboru w celu przywłaszczenia cudzego mienia ruchomego (art. 257 kodeksu karnego);

6) dopuściły się przywłaszczenia powierzonego sobie mienia ruchomego (art. 262 § 2 kodeksu karnego), jeżeli powierzenie tego mienia nastąpiło z powodu wypadków związanych z wojną;

7) dopuściły się przestępstw, określonych w Dekrecie Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 12 grudnia 1944 r. o zwalczaniu potajemnego gorzelnictwa (Dz. U. R. P. Nr 15, poz. 85);

8) dopuściły się przestępstw, określonych w art. 11, 12 i 14 dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 25 października 1944 r. o zwalczaniu spekulacji i lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 49), zmienionego dekretem z dnia 20 listopada 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 63);

9) są przestępcami zawodowymi lub z nawyknienia, albo do których mają zastosowanie przepisy o powrocie do przestępstwa.

Art. 8. § 1. Sąd może postępowania nie wszczynać lub postępowanie wszczęte umorzyć, jeżeli według okoliczności danego przypadku należałoby wymierzyć karę w takim wymiarze, że podlegałaby darowaniu z mocy przepisu art. 5.

§ 2. W powyższych przypadkach sąd może postępowanie umorzyć lub postępowania nie wszczynać jedynie na wniosek albo za zgodą prokuratora.

Art. 9. § 1. Władze skarbowe właściwe do orzekania mogą postępowania nie wszczynać lub umorzyć postępowanie, toczące się przed władzami skarbowymi, jeżeli według okoliczności danego przypadku należałoby wymierzyć karę w takim wymiarze, że podlegałaby darowaniu z mocy art. 6.

§ 2. Zaniechanie wszczęcia postępowania i umorzenie postępowania na podstawie § 1 wymaga zezwolenia Ministra Skarbu; uprawnienie to Minister Skarbu może przelać na władze skarbowe II instancji.

Art. 10. W sprawach, ściganych z oskarżenia prywatnego lub na wniosek, zaniechanie i umorzenie postępowania może nastąpić wtedy tylko, jeżeli oskarżyciel prywatny lub uprawniony do złożenia wniosku nie oświadczy w ciągu miesiąca od wejścia w życie niniejszego dekretu, że żąda przeprowadzenia postępowania.

Art. 11. § 1. W razie zbiegu przestępstw podlegających amnestii sąd stosuje amnestię do kar wymierzonych za zbiegające się przestępstwa, po czym orzeka karę łączną według zasad ogólnych.

§ 2. W razie zbiegu przestępstwa ulegającego amnestii z przestępstwem amnestii nie ulegającym kara orzeczona z uwzględnieniem zbiegu lub kara łączna może być złagodzona według uznania sądu, jednak nie poniżej kary wymierzonej za przestępstwo niepodlegające amnestii.

§ 3. Przepis powyższy nie wyłącza możności umorzenia postępowania sądowego co do przestępstwa ulegającego amnestii.

Art. 12. Umorzenie postępowania na podstawie przepisów niniejszego dekretu będzie uchylone, jeżeli ten, przeciwko któremu postępowanie toczyło się, oświadczy w terminie zawitym miesięcznym od zawiadomienia o umorzeniu, że żąda przeprowadzenia postępowania.

Art. 13. § 1. Przepisy dekretu niniejszego stosuje się do osób, które korzystały z ogólnego lub szczególnego aktu łaski o tyle tylko, o ile poprzedni akt łaski przyznawał osobom tym ulgi w mniejszym rozmiarze.

§ 2. Przepisy dekretu niniejszego stosuje się odpowiednio do przestępstw, które zakwalifikowano według przepisów dawnych.

Art. 14. § 1. Amnestię stosuje władza, przed którą toczy się postępowanie, albo władza zarządzająca wykonanie orzeczenia, jeżeli nie zastosowano jej już przy wydaniu orzeczenia.

§ 2. W przypadku, określonym w art. 11, amnestię stosuje postanowieniem sąd I instancji, właściwy według zasad ogólnych, jeżeli nie zastosowano jej przy wydaniu wyroku.

Art. 15. § 1. Na postanowienia i zarządzenia w przedmiocie stosowania przepisów niniejszego dekretu służy zażalenie do jednej bezpośrednio wyższej instancji.

§ 2. W postępowaniu przed władzami administracyjnymi przepis § 1 stosuje się odpowiednio, przy czym zażalenie rozstrzyga ostatecznie władza bezpośrednio przełożona nad władzą zarządzającą wykonanie orzeczenia.

Art. 16. W razie umorzenia postępowania na podstawie przepisów niniejszego dekretu, koszty postępowania ponosi:

1) w sprawach toczących się z urzędu — Skarb Państwa, z wyjątkiem kosztów, wymienionych w art. 587 lit. h) kodeksu postępowania karnego,

2) w sprawach z oskarżenia prywatnego — każda ze stron i Skarb Państwa w granicach wydatków przez siebie wyłożonych; zaliczkę zwraca się w kwocie pozostałej po pokryciu kosztów postępowania.

Art. 17. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Sprawiedliwości, Obrony Narodowej, Bezpieczeństwa Publicznego, Skarbu i Administracji Publicznej.

Art. 18. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka - Morawski

Minister Sprawiedliwości:
Henryk Świątkowski

Minister Obrony Narodowej:
Michał Żymierski
Marszałek Polski

Minister Bezpieczeństwa Publicznego
Stanisław Radkiewicz

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Administracji Publicznej:
Władysław Kiernik

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 21 sierpnia 1945 r. Nr 28, poz. 172).

188.

Dekret

z dnia 2 sierpnia 1945 r.

o zawieszeniu mocy obowiązującej przepisów ustawy o monopolu zapałczanym, dotyczących zapalniczek.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Zawiesza się aż do odwołania moc obowiązującą przepisów ustawy z dnia 30 stycznia 1931 r. o monopolu zapałczanym (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 45), dotyczących:

a) ustanowienia i poboru opłaty monopolowej od zapalniczek,

b) ustanowienia i poboru podatku od zapalniczek ze złota i srebra oraz

c) ograniczeń wyrobu, sprzedaży, przywozu i wywozu wszelkiego rodzaju zapalniczek oraz ich części zamiennych.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Skarbu do przywrócenia w drodze rozporządzenia mocy obowiązującej przepisów, określonych w art. 1.

Art. 3. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka - Morawski

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 31 sierpnia 1915 r. Nr 31, poz. 183).

189.

Dekret

z dnia 2 sierpnia 1945 r.

o sprzedaży wyrobów tytoniowych.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Sprzedaż wyrobów tytoniowych prowadzi Polski Monopol Tytoniowy. Minister Skarbu może w drodze rozporządzenia i na zasadach w tym rozporządzeniu ustalonych zezwolić na prowadzenie hurtowej i detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych przez osoby fizyczne lub prawne, z którymi Polski Monopol Tytoniowy zawrze odpowiednie umowy.

Art. 2. Sprzedawane mogą być tylko wyroby tytoniowe wprowadzone do obrotu przez przedsiębiorstwo Polski Monopol Tytoniowy.

Nie wolno sprzedawać wyrobów tytoniowych po cenach innych, aniżeli ustalone przez Ministra Skarbu.

Art. 3. Minister Skarbu może w drodze rozporządzeń wydawać przepisy, określające warunki handlu wyrobami tytoniowymi.

Art. 4. Wszelkie umowy o sprzedaż wyrobów tytoniowych, zawarte przez Polski Monopol Tytoniowy przed wejściem w życie dekretu niniejszego, oraz wszelkie zezwolenia, udzielone przez urzędy skarbowe akcyz i monopolów państwowych na sprzedaż wyrobów tytonio-

wych, a nadto prawa i obowiązki z tym umów i zezwoleń wynikające, z wyjątkiem zobowiązań kontrahentów i koncesionariuszy wobec Monopolu, wygasają.

Art. 5. Utrata przez dotychczasowych sprzedawców wyrobów tytoniowych jakichkolwiek uprawnień, wynikających z umów zawartych z Polskim Monopolem Tytoniowym, z zezwoleń na sprzedaż wyrobów tytoniowych lub z dotychczasowych przepisów prawnych, spowodowana przez przepisy dekretu niniejszego i przepisy na jego podstawie wydane, nie daje sprzedawcom prawa do odszkodowania ani do innych roszczeń.

Art. 6. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 7. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Jednocześnie tracą moc obowiązującą przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o sprzedaży wyrobów tytoniowych (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 617) z wyjątkiem art. 8, 11 i 12 oraz przepisy ustawy z dnia 9 kwietnia 1937 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o sprzedaży wyrobów tytoniowych (Dz. U. R. P. Nr 29, poz. 218).

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka - Morawski

Minister Skarbu:
Konsatnty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 31 sierpnia 1945 r. Nr 31, poz. 184).

190.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 18 sierpnia 1945 r.

o przedłużeniu terminu wymiany marek niemieckich na terytorium byłego Wolnego Miasta Gdańska, stanowiącym część składową województwa gdańskiego.

Na podstawie art. 9 dekretu z dnia 5 lutego 1945 r. o deponowaniu i wymianie marek niemieckich na terenach Rzeczypospolitej Polskiej, wyzwolonych spod okupacji po dniu 6 stycznia 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 5, poz. 17) zarządzam, co następuje:

§ 1. Termin, przewidziany w § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 maja 1945 r. w sprawie wymiany marek niemieckich na terytorium byłego Wolnego Miasta Gdańska, stanowiącym część składową województwa gdańskiego (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 127), zostaje przedłużony do dnia 30 września 1945 r. włącznie.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 27 sierpnia 1945 r. Nr 29, poz. 174).

191.

Rozporządzenie Ministra Skarbu

z dnia 10 sierpnia 1945 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu oraz Ministrem Aprowizacji i Handlu w sprawie cen drożdży.

Na podstawie art. 57 ust. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 586), w brzmieniu nadanym temu artykułowi dekretem z dnia 2 sierpnia 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 185), zarządza się co następuje:

§ 1. Fabryczną cenę drożdży wraz z podatkiem spożywczym ustala się na:

a) 1.000 zł za 1 kg drożdży, podlegających podatkowi spożywczemu w pełnej wysokości,

b) 50 zł za 1 kg drożdży, podlegających zniżonemu podatkowi spożywczemu.

§ 2. Sprzedawcy mogą doliczać do ceny drożdży, określonej w § 1 pkt. a) — 10%, w tym 3% dla hurtownika, zaś 7% dla detalisty, a do ceny, określonej w § 1 pkt b) — 20%, w tym 5% dla hurtownika, zaś 15% dla detalisty.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Przemysłu:
Hilary Minc

Minister Aprowizacji i Handlu:
Jerzy Sztachelski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 31 sierpnia 1945 r. Nr 31, poz. 188).

192.
Rozporządzenie Ministra Skarbu
z dnia 10 sierpnia 1945 r.

o uchyleniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 czerwca 1937 r. o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. w sprawie zmiany ustawy o monopolu zapałczanym.

Na podstawie art. 1 i 6 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. w sprawie zmiany ustawy o monopolu zapałczanym (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 12) zarządzam, co następuje:

§ 1. Uchyla się rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 25 czerwca 1937 r. o wykonaniu dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. w sprawie zmiany ustawy o monopolu zapałczanym (Dz. U. R. P. Nr 48, poz. 376).

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 31 sierpnia 1945 r. Nr 31, poz. 189).

193.
Rozporządzenie Ministra Skarbu
z dnia 20 sierpnia 1945 r.

o cenach soli.

Na podstawie art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przedsiębiorstwie „Polski Monopol Solny" (Dz. U. R. P. Nr 52, poz. 497) zarządzam, co następuje:

§ 1. Ustala się następujące ceny soli:

1) sól jadalna:
   a) biała (warzona i kamienna) z opakowaniem . . . . zł 2,50 za 1 kg;
   b) szara (mielona i kruchowa) z opakowaniem . . . . zł 1,50 za 1 kg;
2) sól skażona:
   a) do celów hodowlano-rolniczych bez opakowania . . . . . zł 1,— za 1 kg;
   b) do celów przemysłowych bez opakowania . . . . zł 0,80 za 1 kg;

§ 2. Od cen, podanych w § 1 pkt 1 i 2 lit. a) Polski Monopol Solny udziela hurtownikom 20% rabatu, z których 8% przeznacza się jako prowizję dla hurtownika, pozostałe zaś 12% jako prowizję dla detalisty.

Koszty przewozu z miejsca załadowania do miejsca hurtowej sprzedaży obciążają hurtownika.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 14 kwietnia 1945 r. o cenach soli (Dz. U. R. P. Nr 12, poz. 71).

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 31 sierpnia 1945 r. Nr 31, poz. 191).

194.
Rozporządzenie Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Administracji Publ.
z dnia 16 sierpnia 1945 r.

o wartości znaczków pocztowych do opłaty urzędowych przesyłek listowych.

Na podstawie art. 18 ust. (3) ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr 63, poz. 481) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wartość znaczków pocztowych, wprowadzonych do opłaty urzędowych listów i kartek pocztowych rozporządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 11 czerwca 1945 r., ustala się na rok budżetowy 1945/1946, jak następuje:

a) znaczka fioletowego — na 40 gr.
b) znaczka ciemno-oranżowego — na 1 zł.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 września 1945 r.

w/z Minister Poczt i Telegrafów:
Roman Pallasch

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Administracji Publicznej:
A. Kaczocha-Józewski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 31 sierpnia 1945 r. Nr 31, poz. 190).

195.

Obwieszczenie Ministra Skarbu

z dnia 10 sierpnia 1945 r.

ustalające dalszą listę przedsiębiorstw bankowych, uprawnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi.

Na podstawie art. 5 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z r. 1938 Nr 86, poz. 584), zmienionego dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 2 września 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 549), ogłaszam następującą dalszą listę przedsiębiorstw bankowych, którym nadane zostały uprawnienia agenta dewizowego w zakresie ustalonym w § 1 ust. (3) i (5) oraz § 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 lipca 1936 r. o obrocie pieniężnym z zagranicą oraz o obrocie zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 419), zmienionego rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 20 stycznia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 40):

1) Bank Gospodarstwa Krajowego
2) Państwowy Bank Rolny
3) Bank Handlowy w Warszawie
4) Bank Związku Spółek Zarobkowych
5) Bank Spółdzielczy „Społem".

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

196.

Obwieszczenie Ministra Skarbu

z dnia 10 sierpnia 1945 r.

ustalające dalszą listę przedsiębiorstw bankowych, uprawnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi.

Na podstawie art. 5 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 kwietnia 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi (Dz. U. R. P. z r. 1938 Nr 86, poz. 584), zmienionego dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 2 września 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 87, poz. 549), ogłaszam, że

Bankowi Polska Kasa Opieki

nadane zostały uprawnienia banku dewizowego w zakresie ustalonym w § 1 ust. (2) i (6) oraz § 8 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 24 lipca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 57, poz. 419), zmienionego rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 20 stycznia 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 40).

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

197.

Okólnik Ministerstwa Skarbu

z dnia 6 lipca 1945 r. L. D. V. 3-1/3/45 Nr K. Gł. 20328/45

w sprawie kosztów potrącalnych przy ustalaniu dochodu.

Do wszystkich Izb Skarbowych

Uwzględniając znaczenie gospodarcze świadczeń ponoszonych na rzecz odbudowy Warszawy, Ministerstwo Skarbu poleca zaliczać do kosztów uzyskania dochodu podlegających potrąceniu na podstawie art. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym należycie udokumentowane świadczenia pieniężne i rzeczowe poniesione w ciągu roku 1945 przez prowadzące prawidłowe księgi handlowe przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe na rzecz odbudowy Warszawy.

Podsekretarz Stanu:
Dr. *L. Kurowski*

198.
Okólnik Ministerstwa Skarbu
z dnia 10 sierpnia 1945 r. L. D. I. 29871/Em/45/867
w sprawie przekazania przez Izby Skarbowe Państwowemu Zakładowi Emerytalnemu materiału rejestracyjnego, dotyczącego uczestników Zakładu oraz pozostałych po nich wdów i sierot.

Do wszystkich Izb Skarbowych

Wobec wznowienia działalności przez Państwowy Zakład Emerytalny Ministerstwo Skarbu — nawiązując do zarządzenia swego z dnia 23 maja 1945 r. L. D. I. 8853/45 — poleca przekazać wspomnianemu Zakładowi cały materiał rejestracyjny, dotyczący uczestników Zakładu oraz pozostałych po nich wdów i sierot, którym P. Z. E. nie wymierzył jeszcze świadczeń.

W związku z tym Izby Skarbowe zaniechają również dalszej rejestracji tej kategorii osób i będą kierować interesowanych bezpośrednio do Państwowego Zakładu Emerytalnego w Warszawie (ul. Wileńska Nr 2/4), dokąd też należy przesyłać wszelkie podania uczestników Zakładu oraz pozostałych po nich wdów i sierot o przyznanie i wymiar świadczeń emerytalnych.

Świadczenia przyznane i wymierzone przez Państwowy Zakład Emerytalny zarówno przed wojną jak i obecnie wypłacać będą aż do odwołania Izby Skarbowe na zasadach przewidzianych w ustępie pierwszym powołanego powyżej zarządzenia Ministerstwa.

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

MINISTERSTWO SKARBU
L. D. I. 29871/867/Em./45.
Warszawa, dn. 10 sierpnia 1945 r.

Państwowemu Zakładowi Emerytalnemu w miejscu

Ministerstwo Skarbu przesyła do wiadomości.

Dyrektor Departamentu:
H. Birencwajg

199.
Okólnik Ministerstwa Skarbu
z dnia 19 lipca 1945 r. L. D. V. 25634/1—11/18/45
w sprawie organizacji pracy w urzędach skarbowych i wyjaśnienia niektórych wątpliwości.

Do Izb Skarbowych.

Przeprowadzone w ostatnim czasie przez inspektorów Ministerstwa Skarbu doraźne inspekcje urzędów skarbowych i poczynione przy tej sposobności ustalenia, skłaniają Ministerstwo Skarbu do wydania następujących zarządzeń:

A. *Organizacja pracy w urzędach skarbowych.*

1) Naczelnicy urzędów winni zapoznać się dokładnie ze stanem gospodarczym powierzonego im okręgu. Nawiążą oni kontakt z lokalnymi organizacjami gospodarczymi, z powiatowymi (miejskimi) radami narodowymi, przedstawicielami rad zakładowych, inspektorami pracy, urzędami ziemskimi i t. p. w celu zebrania możliwie najobfitszego materiału informacyjnego i statystycznego o stanie gospodarczym okręgu, a w szczególności co do produkcji, zbytu, ruchu ludności, stanu zatrudnienia, zaprowiantowania, cen komercyjnych, rodzaju gleby, stanu zasiewów, zbiorów i t. p.

Zebrane materiały należy usystematyzować i zanalizować w formie opisu gospodarczego okręgu. Aby opis tego rodzaju mógł spełnić swój cel, winien być o ile możności utrzymywany w aktualności.

2) Działalność urzędu winna rozwijać się według planów czynności w myśl par. 14 I. P.

Plany pracy oraz ich wykonanie należy omówić na konferencji ogólnej, zwoływanej przez naczelnika urzędu z początkiem każdego miesiąca.

3) Szczególną uwagę winni naczelnicy urzędów poświęcić akcji szkolenia personelu. W tym zakresie Ministerstwo Skarbu nie zamierza ograniczać naczelników urzędów w doborze tych, czy innych środków. Szkolenie należy prowadzić w sposób metodyczny, rozszerzając jego zasięg również i na urzędników rutynowanych, z uwagi na przeprowadzane reformy prawa podatkowego. Zdaniem Ministerstwa Skarbu, naczelnicy urzędów winni zwoływać, przynajmniej raz w miesiącu konferencje z urzędnikami poszczególnych działów. Każda z tych konferencji winna być poświęcona określonemu zagadnieniu i nosić charakter dyskusyjny.

Z urzędnikami nowoprzyjętymi winni naczelnicy urzędów przeprowadzać w krótkich odstępach czasu repetycje z zakresu przepisów tych działów służby, do których pracownicy ci zostali przydzieleni.

Ministerstwo Skarbu podnosi z naciskiem, że od zasięgu przeprowadzonej przez naczelników urzędów akcji szkolenia personelu uzależnione jest przede wszystkim usprawnienie

działalności aparatu naszej administracji, jako całości. Dlatego też na inicjatywę i wysiłki w tym kierunku zarówno izb, jak i urzędów skarbowych, zwrócona będzie szczególna uwaga.

4) Ministerstwo Skarbu przypomina izbom skarbowym o obowiązku przedkładania odpisów wydanych urzędom skarbowym zarządzeń o charakterze ogólnym, organizacyjnym i interpretacyjnym (par. 36 I. P.) oraz odpisów sprawozdań z inspekcji urzędów skarbowych wraz z odpisami wydanych zarządzeń (par. 32 I. P.). Racjonalnie przeprowadzone inspekcje urzędów skarbowych, w myśl par. par. 27 — 31 I. P., stanowią znakomity środek nietylko nadzoru, ale i szkolenia personelu.

Ministerstwo Skarbu podkreśla celowość komunikowania i omawiania ważniejszych uchybień i niewłaściwości, stwierdzonych w czasie inspekcji, a zachodzących: a) w organizacji prac w poszczególnych działach, b) w postępowaniu skarbowym oraz c) w stosowaniu prawa podatkowego, jak również i wydawania doraźnych zarządzeń przez urzędników, przeprowadzających inspekcję.

5) Przypomina się o obowiązku prowadzenia księgi inspekcji w urzędach skarbowych (par. 29 I. P.). Ministerstwo Skarbu rozciąga ten obowiązek na izby skarbowe. Księgi inspekcji winny zawierać następujące rubryki: a) nazwisko przeprowadzającego inspekcję oraz datę rozpoczęcia i ukończenia inspekcji, b) rodzaj inspekcji (ogólna, doraźna), c) uchybienia, d) wydane zarządzenia.

Urzędnicy, przeprowadzający inspekcje, będą wpisywać poważniejsze uchybienia oraz wydane zarządzenia doraźne do księgi inspekcyjnej lustrowanego urzędu. Urzędy skarbowe winny sporządzić odpis stwierdzonych uchybień i zarządzeń doraźnych urzędnika przeprowadzającego inspekcję oraz przesłać odpis tych zarządzeń wraz ze sprawozdaniem o ich wykonaniu właściwej izbie skarbowej. Sprawozdanie o wykonaniu doraźnych zarządzeń urzędników Ministerstwa Skarbu, urzędy skarbowe sporządzać będą w 2-ch egzemplarzach, z których pierwszy prześlą bezpośrednio na ręce danego urzędnika Ministerstwa Skarbu, drugi zaś Izbie Skarbowej.

6) Intencją przeprowadzonej obecnie przez Ministerstwo Skarbu reformy prawa podatkowego jest oparcie dochodów Skarbu Państwa na niewielkiej ilości wydajnych danin publicznych, przede wszystkim na podatku obrotowym i dochodowym.

Oczywistym jest, że przy wspomnianym założeniu, nacisk pracy terenowych agend wymiarowych musi być z natury rzeczy skierowany w stopniu najistotniejszym na uchwycenie i wyzyskanie wszystkich źródeł podatkowych, a także do należytego ustalania podstaw wymiarowych.

Środki, wiodące do tego celu, instrukcja podatkowa podaje wyczerpująco w dziale pierwszym, dotyczącym zbierania danych ewidencyjnych (par. par. 37—72).

Lista domniemanych płatników winna zostać w niedługim czasie skompletowana, terminy dla dokonania tej pracy wyznaczą izby skarbowe indywidualnie dla poszczególnych urzędów skarbowych. Upoważnia się przy tym Izby skarbowe, aby w zależności od charakteru poszczególnych okręgów wydały we własnym zakresie stosowne zarządzenia co do uchwycenia poszczególnych grup podatników.

7) Równolegle z powyższymi czynnościami winny biec prace nad zbieraniem materiałów informacyjno - wymiarowych (Dział II I. P.). W tym celu wskazanym jest, aby izby skarbowe przystąpiły bezzwłocznie do prac nad zorganizowaniem biur informacyjnych przy Wydziale II oraz przy urzędach skarbowych.

Izby Skarbowe w zarządzeniu w sprawie zbierania informacji podatkowych zobowiążą naczelników urzędów do wyznaczenia urzędników do tych prac oraz wskażą na konieczność takiego rozplanowania czynności, aby przede wszystkim zostały zebrane informacje w przedsiębiorstwach, zbywających hurtowo przedmioty, bądź stałego popytu (np. młyny—sprzedaż mąki dla piekarzy, garbarnie skóry dla szewców), bądź też popyt na które jest aktualny w danym czasie, ze względu na sezon (np. tlen, lód i t. p.). Powyższe informacje niewątpliwie ułatwią ustalenia obrotów na kartach lustracyjnych oraz przy wymiarze zaliczek miesięcznych. Plany zbierania informacji należy uzupełniać nazwami większych przedsiębiorstw, uruchomienie których nastąpiło po zatwierdzeniu planów przez izbę skarbową.

Izby Skarbowe przypomną urzędom i instytucjom, wymienionym w art. 61 O. P. o obowiązku nadsyłania informacji o zawartych umowach na roboty i dostawy.

Ministerstwo Skarbu zarządza szybkie rozesłanie pozostających w izbach skarbowych informacji podatkowych za rok 1944, a to w związku z końcową fazą prac wymiarowych za ten rok.

8) Odrębnego potraktowania wymaga sprawa uchwycenia podatkowego wszystkich przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych i rzemieślniczych oraz zajęć zawodowych. Z posiadanych przez Ministerstwo Skarbu materiałów wynika, że do obowiązku nabycia kart rejestracyjnych władze samorządu terytorialnego pociągnęły zaledwie nieznaczną ilość podatników. Zadaniem przeto izb skarbowych i urzędów skarbowych winno być zwrócenie uwagi na ten stan miejscowych czynników (zarządów gmin miejskich i wiejskich) i współdziałanie z nimi przy pociąganiu do obowiązku nabywania kart rejestracyjnych.

9) Dotychczasowe wyniki urzędów skarbowych w kierunku zwiększenia ilości podatników, pociągniętych do obowiązku opłacania miesięcznych zaliczek na podatek obrotowy i dochodowy — Ministerstwo Skarbu uznaje za niedostateczne oraz wskazuje na konieczność zwiększenia terenowej kontroli w celu ujawniania podatników w możliwie krótkim czasie po rozpoczęciu przez nich działalności zarobkowej.

10) Ministerstwo Skarbu uznaje za celowe zorganizowanie zaliczkowego poboru podatków (np. rzeźnie), praktyka bowiem w okręgach niektórych izb skarbowych wykazała, że tego rodzaju pobór daje dobre wyniki.

Izby Skarbowe rozważą możliwości praktyczne zorganiowania zaliczkowego poboru podatków dla niektórych grup płatników i wydadzą zarządzenia w tej sprawie.

11) Jednym z najważniejszych zagadnień dla rzeczowego ustalenia podstaw opodatkowania stanowi lustracja przedsiębiorstw dla celów wymiarowych. Zagadnienie to zawsze stanowiło przedmiot trosk, zainteresowań i badań Ministerstwa Skarbu. Obecnie z uwagi na konieczność krytycznego oceniania deklarowanych przez podatników zaliczek na podatki obrotowy i dochodowy oraz z uwagi na brak na razie innych materiałów faktycznych dla oceny wysokości obrotów, — zagadnienie należytego spełniania przedmiotowych czynności przez urzędy skarbowe staje się kategorycznym postulatem chwili. Ministerstwo Skarbu zwraca przeto urzędom skarbowym stanowczo uwagę na konieczność rzeczowego przeprowadzenia ustaleń lustracyjnych w myśl przepisów par. par. 124—140 I. P. Wypełniane karty lustracyjne winni naczelnicy urzędów względnie kierownicy działów wymiarowych rzeczowo skontrolować, uchybienia z miejsca wytknąć (par. 139 I. P.). Ministerstwo Skarbu poleca w tym względzie podjąć przez izby skarbowe środki w kierunku nadania tymże czynnościom urzędów wymaganego poziomu, zorganizować superlustrację przedsiębiorstw oraz energicznie tępić wszelkie zaniedbania urzędników, niedokładności ustaleń, objawy pobłażliwej, stronniczej oceny i t. p.

Lustrację przedsiębiorstw należy dokonywać możliwie najczęściej, nie zaś ograniczać się tylko do jednej lub dwóch na rok, ze względu na ich charakter, jako jedynego na razie materiału wymiarowego.

12) W zakresie zasad postępowania wymiarowego należy do czasu wydania nowych zarządzeń, stosować odpowiednio do miejscowych stosunków, ogólne przepisy części II I. P.

Z uwagi jednak na wprowadzoną okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 30 kwietnia 1945 r. N. D. V. 1-10/5/45 zasadę podziału na rejonowe referaty wymiarowe, sporządzanie kart źródeł dochodu z przedsiębiorstw i zajęć staje się zbędnym z wyjątkiem oczywiście przypadków, gdy kartę źródeł należy przesłać do innego urzędu skarbowego.

13) O ile chodzi o prowadzenie ewidencji podatników, Ministerstwo Skarbu nie zamierza na razie w tym względzie wprowadzać istotnych zmian Instrukcji Podatkowej, wskazanym jest jednak, aby izby skarbowe we własnym zakresie opracowały na rok bieżący wzór ewidencji podatników podatku obrotowego i dochodowego dla odnotowywania w tychże wszystkich czynności, wiążących się z nabyciem kart rejestracyjnych, z procesem zeznań, kontroli i uiszczeń zaliczek miesięcznych na powyższe podatki.

Odnośne wzory ewidencji podatników izby skarbowe niezwłocznie prześlą urzędom skarbowym do stosowania.

Ministerstwo Skarbu nie narzuca w tym względzie w roku bieżącym jednolitego wzoru, z uwagi na tę okoliczność, że niektóre izby skarbowe obowiązek prowadzenia wspomnianej ewidencji podatników już w swoich okręgach wprowadziły.

14) Izby skarbowe dołożą należytych starań w kierunku uporządkowania w urzędach skarbowych agend referatów podatku dochodowego od uposażeń, zaktualizowania ewidencji służbodawców (par. 108 I. P.), wykazów domniemanych służbodawców, podniesienia poziomu kontroli ze zwróceniem szczególnej uwagi na konieczność przeprowadzania kilkakrotnych w ciągu roku szczegółowych ustaleń w przedmiocie wynagrodzeń w naturze, stosownie do zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 16 maja 1945 r. N. D. V. 3-3/11/45.

Ministerstwo Skarbu, wychodząc z założenia, że wpływy w podatku dochodowym od uposażeń w znacznym stopniu są uzależnione od systematycznej i planowej kontroli (par. 293 I. P.) nakazuje, by w miesięcznych planach pracy wymieniano nazwy poważniejszych przedsiębiorstw, u których kontrola ma być przeprowadzona w danym miesiącu.

Ministerstwo Skarbu uważa za celowe przeprowadzanie kontroli podatku dochodowego od uposażeń również w czasie dokonywania lustracji przedsiębiorstw o nieskomplikowanej strukturze gospodarczej (ust. 3 par. 126 i par. 137 I. P.).

Powyższe odciąży referentów podatku dochodowego od uposażeń od powtórnego ustalania danych o zatrudnionych pracownikach i ich płacach, dane te bowiem muszą być zamieszczone w kartach lustracji przedsiębiorstw.

B. Wyjaśnienia niektórych wątpliwości.

15) W związku z zarządzeniem Ministerstwa Skarbu z dnia 1 2 kwietnia r. b. L. D. V 3-3/3/45 w przedmiocie poddania rewizji w plasz-

czyźnie przepisów polskiego prawa podatkowego wszystkich wymiarów podatku obrotowego za rok 1943 i dochodowego na rok podatkowy 1944 (rok kalendarzowy 1943) wyjaśnia się, że wspomniana rewizja jest możliwa do przeprowadzenia tylko w przypadku zachowania aktów wymiarowych oraz ksiąg bieżących. Zwraca się jednak przy tym uwagę, że rewizje wymiarów ograniczyć należy dla uniknięcia nieproduktywnej pracy wyłącznie tylko do podatników, których warsztaty pracy zostały zachowane i zachodzi ciągłość gospodarcza.

16) Przy wymiarze podatku dochodowego (zaliczek na podatek dochodowy) nie podlegają odliczeniu straty wojenne na majątku osób fizycznych (art. 6 ustawy o państw. pod. doch.).

Ministerstwo Skarbu przy wymiarze miesięcznych zaliczek podatku dochodowego dla podatników, prowadzących księgi handlowe, nie ogranicza naczelników urzędów skarbowych przy ustalaniu wysokości tych zaliczek, do metod przewidzianych w okólniku z dnia 9. I. 1945 r. L. D. V. F-2 151/45. W szczególności Ministerstwo Skarbu zezwala na przyjmowanie dochodu w wysokości kalkulacyjnie uprawdopodobnionej przez podatnika oraz na potrącenie z dochodu za dany miesiąc strat z poprzednich miesięcy, o ile straty te podlegają, w myśl ustawy o państw. pod. doch., odliczeniu.

17) Artykuł 5 pkt. 5 ustawy o podatku obrotowym przy czynnościach komisowej sprzedaży uznaje za obrót podatkowy — sumę należnej prowizji oraz innych wynagrodzeń za wykonane usługi, jeżeli komisant działa na rachunek osób, opłacających podatek w myśl powołanej ustawy z tytułu sprzedaży towarów, będących przedmiotem komisu. W związku z tym t. zw. „sklepy komisowe", w których czynności polegają na sprzedaży przedmiotów osobistego użytku na zlecenie przygodnych klientów opłacają podatek obrotowy na zasadach ogólnych (od pełnego obrotu towarowego).

Ministerstwo Skarbu nie zamierza przyznawać specjalnych ulg tego rodzaju sklepom komisowym.

18) Ministerstwo Skarbu zaznacza, że zaległości podatkowe w żadnym przypadku nie mogą być pokrywane stratami, poniesionymi w związku z działaniami wojennymi. Straty wojenne bowiem nie wynikają ze stosunków prywatno-prawnych, mogących powodować wierzytelność wobec Skarbu (par. 3 art. 97 O. P.).

19) Sprawowanie zarządu majątków opuszczonych i porzuconych zostało ustawą z dnia 6 maja 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 17, poz. 97) przekazane Urzędom Tymczasowego Zarządu Państwowego podległym organizacyjnie Ministrowi Skarbu.

W związku z tym Ministerstwo Skarbu uchyla okólnik z dn. 26 stycznia 1945 r. L. F. I /1581 45 w sprawie uczestnictwa Urzędów Skarbowych przy spisach inwentaryzacyjnych oraz przesyłania aktów inwentaryzacyjnych i prosi ob. Dyrektora o wyznaczenie zakresu współudziału Urzędów Skarbowych w pracach T. Z. P. w drodze bezpośredniego porozumienia z wojewódzkimi oddziałami T. Z. P.

20) Wyjaśnia się, że okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 29 listopada 1944 r. N. F. 10 1782/44 w sprawie umorzenia zaległości w grzywnach i karach pieniężnych, wymierzonych w okresie okupacji, obowiązuje na całym terenie Państwa a nie tylko na obszarze t. zw. Generalnej Guberni. Przeto powyższe zaległości należy odpisać z powołaniem się na wspomniane wyżej zarządzenie.

21) W związku ze sprawą likwidacji zaległości podatkowych Ministerstwo Skarbu konstatuje, że mimo zwiększających się wpływów, poziom zaległości podatkowych nie uległ obniżeniu, a nawet wzrasta. Dowodzi to, że wyniki pracy w działach egzekucyjnych nie osiągnęły jeszcze wymaganego poziomu. Taki stan rzeczy nie może być tolerowany, gdyż grozi poważnymi reperkusjami na odcinku gospodarki budżetowej Państwa. Jest rzeczą niewątpliwą, że życie gospodarcze w kraju zostało już dotychczas dostatecznie nasycone środkami obiegowymi, przeto wpływ danin publicznych do urzędów skarbowych winien w miarę nasilenia akcji egzekucyjnej wydatnie się zwiększać. Zarządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 22 marca 1945 r. L. D. I. 3838 45 o zawieszeniu egzekucji zaległości z okresu okupacyjnego miało jedynie charakter przejściowy i obecnie jest już nieaktualne. W związku z powyższym poleca się, aby izby skarbowe przystąpiły bezzwłocznie do prac związanych z definitywnym uporządkowaniem agend egzekucyjnych w urzędach w drodze przeprowadzenia odpowiednich przesunięć osobowych, zaopatrzenia urzędy w składnice dla usprawnienia techniki zwózek, zorganizowania na poziomie wymaganym metody pracy (racjonalna i planowa akcja egzekucyjna) podniesienia efektywnych wyników poborców, a to zarówno pod względem ilościowym, jako też jakościowym. Ministerstwo Skarbu przypomina jednocześnie o obowiązku zarówno izb, jako też urzędów skarbowych, intensywnego prowadzenia akcji umorzeń we własnym zakresie działania zaległości bezwzględnie nieściągalnych. Wskazanym jest aby izby skarbowe zarządziły i niezwłocznie przeprowadziły doraźne inspekcje działów egzekucyjnych we wszystkich urzędach skarbowych.

22) Ministerstwo Skarbu odwołuje par. 10 okólnika z dnia 22 marca 1945 r. L.D.I.3838 45, wprowadzający *przejściowo* publiczne upom-

nienia egzekucyjne i zarządza, by na przyszłość zgodnie z par. 13 Rozp. Rady Ministrów z dnia 25. VI. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 585), były wysyłane indywidualne upomnienia.

Podsekretarz Stanu:
Dr. *L. Kurowski*

200.
Okólnik Ministerstwa Skarbu

z dnia 20 lipca 1945 r. L. D. V. 25782/2-3/1/45

w sprawie umorzenia nieściągalnych zaległości podatkowych.

Do wszystkich Izb Skarbowych, Urzędów Skarbowych i Urzędów Rewizyjnych.

W dążeniu do oczyszczenia ksiąg bierczych z nierealnych zaległości podatkowych, ściągnięcie których jest mało prawodopodobne, bądź likwidacja których może nastąpić dopiero po pewnym dłuższym okresie czasu, Ministerstwo Skarbu okólnikiem z dnia 6 czerwca b. r. L. D. V. 2-4/6/45 poleciło przeniesienie niektórych zaległości do „ksiąg wątpliwych zobowiązań podatkowych“.

Zarządzenie to było pierwszym etapem dorażnego oczyszczenia ksiąg bierczych z wątpliwych zobowiązań podatkowych, sama bowiem likwidacja tej kategorii zobowiązań nastąpi zgodnie z zapowiedzią powołanego okólnika w drodze osobnego zarządzenia, bądź też w drodze ściągnięcia lub też umorzenia z tytułu bezwzględnej nieściągalności. Mimo jednak przeniesienia zaległości określonych w powołanym okólniku do „ksiąg wątpliwych zobowiązań podatkowych“ istnieją jeszcze w księgach bierczych zaległości podatkowe bezwzględnie nieściągalne, które powinny być objęte akcją umorzeniową.

W związku z tym, urzędy skarbowe (rewizyjne) przeprowadzą akcję umorzeniową *zaległości bezwzględnie nieściągalnych* do *końca m. września*, z tym, że sprawy umorzeniowe przekraczające kompetencje Urzędów Skarbowych mogą Urzędy Skarbowe przedkładać Izbom Skarbowym zbiorowo przy wykazie, z dołączeniem jednak dotyczących danej sprawy akt egzekucyjnych. Otrzymane z Urzędów Skarbowych sprawy, Izby Skarbowe załatwią w ostatecznym terminie do dnia 15 sierpnia b. r.

Celem usunięcia mogących powstać wątpliwości, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że uprawnienia w zakresie umarzania zaległości podatkowych określone okólnikiem Ministerstwa Skarbu Nr 17 z dnia 28 stycznia b. r. Nr F. 1/1705/45 obowiązującym wówczas w okręgach izb skarbowych w Lublinie, Warszawa—Praga, Białystok, Rzeszów i Kielce należy uważać za wygasłe i w związku z tym, kompetencje Urzędów Skarbowych i Izb Skarbowych w tym zakresie regulują postanowienia par. 102 rozporządzenia wykonawczego do Ordynacji Podatkowej. Do czasu uregulowania sprawy kompetencji Urzędów Rewizyjnych w zakresie umarzań zaległości podatkowych, urzędy te, wnioski o umorzenie jak i rozłożenie na raty względnie odroczenie należności przedkładają Izbom Skarbowym do decyzji.

Niezależnie od przeprowadzenia akcji umorzeniowej, zaległości bezwzględnie nieściągalnych, którą Urzędy Skarbowe (Rewizyjne) przeprowadzą w ciągu przeznaczonego wyżej okresu, Ministerstwo Skarbu nakłada na Urzędy Skarbowe (Rewizyjne) obowiązek stałego czuwania nad likwidacją zaległości podatkowych, co do których zachodzić będą wypadki bezwzględnej nieściągalności.

Chodzi bowiem o to, aby przeciąć proces tworzenia się w przyszłości zaległości nierealnych, które powinny być zawczasu bądź umorzone, bądź przeniesione w razie istnienia warunków do „ksiąg wątpliwych zobowiązań podatkowych“.

Wykonanie niniejszego zarządzenia będzie badane przy sposobności lustracji dokonywanych przez inspektorów Ministerstwa Skarbu.

Dyrektor Departamentu:
Mgr. *T. Dietrich*

201.
Okólnik Ministerstwa Skarbu

z dnia 25 sierpnia 1945 r. L. D. V. 3-1/4/45

w sprawie ulg dla spółdzielni.

Do wszystkich Izb Skarbowych.

Nawiązując do okólnika z dnia 18 maja 1945 r. L. D. V. 3 1/4/45, Ministerstwo Skarbu umarza spółdzielniom na podstawie art. 123 Ordynacji Podatkowej niepobrane kwoty z tytułu 100% dodatku wojennego do podatku obrotowego, należnego od obrotów dokonanych do dnia 31 grudnia 1944 r.

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

202.

Okólnik Ministerstwa Skarbu

z dnia 7 lipca 1945 r. L. D. VI. 22262/2689/3/45

w sprawie zezwolenia na przerób spirytusu.

Do wszystkich Izb Skarbowych

Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że zezwolenia dotyczące przerobu spirytusu wydane przed wojną na podstawie art. 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 586) i par. 48 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 10 września 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr 88, poz. 746) są w dalszym ciągu ważne. Natomiast tego rodzaju zezwolenia wydane przez władze okupacyjne wymagają rewizji, bez wstrzymywania narazie ruchu w przedsiębiorstwie.

W tym celu Izby Skarbowe wezwą odnośne przedsiębiorstwa do wniesienia podań o wydanie formalnych zezwoleń przez Ministerstwo Skarbu. Podania te uzupełnione i uzgodnione z obowiązującymi przepisami, w szczególności par. par. 50 i 51 wyżej powołanego rozporządzenia Ministra Skarbu należy przedłożyć wraz z wnioskiem Ministerstwu Skarbu. Z uwagi na to, że zdarzały się wypadki, iż zezwolenia takie otrzymywały osoby w nagrodę za usługi w stosunku do okupanta, działając na szkodę społeczeństwa, należy w tych wypadkach żądać również zaświadczeń o lojalności obywatelskiej w czasie okupacji.

Do przedsiębiorstw, które obecnie znajdują się pod zarządem państwowym a przed wojną posiadały zezwolenia na przerób spirytusu narazie nie należy stosować przepisów par. 48 i par. 49 wyżej powołanego rozporządzenia. Natomiast należy wezwać tę władzę, która sprawuje zarząd państwowy do zgłoszenia zastępcy stosownie do par. 55 tego rozporządzenia analogicznie jak przy przedsiębiorstwach należących do osoby prawnej. Zastępca zostanie zatwierdzony w trybie przewidzianym w powołanym przepisie. Zarząd państwowy winien potwierdzić dane zawarte w zgłoszeniu i planach poprzednika, bądź też zgłosić wniosek o ponowne sprawdzenie zakładu (par. 56).

Niezależnie od tego należy przedłożyć Ministerstwu Skarbu w terminie dni 30-tu od dnia otrzymania niniejszego zarządzenia wykaz wszystkich przedsiębiorstw przerobu spirytusu wraz z podaniem czy i ile, po jakiej cenie i na zasadzie jakiego zezwolenia i skąd pobierają te przedsiębiorstwa spirytus od chwili usunięcia okupanta.

Kierownik Departamentu:
Mgr. M. Siwiec

203.

Okólnik Ministerstwa Skarbu

z dnia 7 lipca 1945 r. L. D. VI. 22303/2600/2/45

w sprawie „Społem"—hurtowa sprzedaż soli.

Do wszystkich Izb Skarbowych

Według wiadomości, otrzymanych przez Ministerstwo Skarbu, w okręgach niektórych Izb Skarbowych żąda się od Związku Gosp. „Społem" okazania zezwoleń na hurtową sprzedaż soli, prowadzenia ksiąg, przepisanych dla takich hurtowni i t. p. W związku z tym Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że całą ilością soli, przeznaczonej do spożycia w kraju, dysponuje Ministerstwo Aprowizacji i Handlu, które ze swej strony zleciło Związkowi Gospodarczemu Spółdzielni R. P. „Społem" stronę techniczno-handlową rozprowadzania soli w kraju. Wkrótce otrzyma też „Społem" potrzebne w tym zakresie formalne uprawnienie zgodnie z przepisami o Monopolu Solnym (art. 4 rozp. P. R. z 27. X. 1933 r. — Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 616). Do tego czasu nie należy zwracać uwagi na formalną stronę uprawnień Związku „Społem"; nie należy też żądać prowadzenia książek.

Izba Skarbowa wyda zaraz dalsze zarządzenia.

Kierownik Departamentu:
Mgr. *M. Siwiec*

Cena numeru niniejszego zł. 12.—. Prenumerata miesięczna zł. 20.—.

Redakcja i Administracja „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu", Warszawa, ul. Wileńska 2/4.

Prenumeratę należy wpłacać na konto czekowe Ministerstwa Skarbu w P.K.O. Nr. 2.000, podając: cel wpłaty (prenumerata Dziennika Urzędowego Min. Skarbu), nazwę instytucji wpłacającej względnie nazwisko i imię wpłacającego, adres oraz miesiąc, którego wpłata dotyczy.

Prenumeratę przyjmuje się za czas od m. maja 1945 r. t. j. od Nr. 10 Dziennika Urzędowego. Cena kompletu za m. kwiecień 1945 r. (od Nr. 1 do Nr. 9) wynosi zł. 90—.

Wysyłkę egzemplarzy dokonuje się po otrzymaniu wpłaty.

Zakłady Graficzne „Czytelnik" Targowa 82.